

Lär dig handla kort på börsen



Av Magnus Alfredsson

Redaktör

2004-08-09

Att handla kort på börsen är svårt och riskfyllt och ingenting för nervsvaga. I en nyutkommen bok får läsaren en väldigt läsvärd och rolig beskrivning om hur känslorna tar upp kampen med det sunda förnuftet hos en daytrader. Psykologi spelar här en mycket stor roll om girigheten eller försiktigheten ska vinna.

Jag är väl lite miljöskadad, men regniga dagar under semestern har jag ägnat åt den i våras utkomna boken "En aktiespekulants psykologi" (Liber), skriven av C-G Gyllenram och Tony Ugrina, två erfarna kapitalförvaltare. Framför allt Gyllenram är känd sedan tidigare, dels som författare om börsens psykologi, dels som ordförande för Sveriges tekniska analytiker.

Duons nya bok handlar alltså också om börsens psykologi, men är ingen faktabok utan skriven som en roman där unge William står i centrum. William får chansen att arbeta som trader på börsen, först med andras pengar, men därefter också med egna som han tjänat ihop på snabba affärer.

Livet som spekulant går upp och ner, men så småningom mest ner efter att William gjort de riktigt stora misstagen som en trader inte får göra. Men han får chansen att komma igen med hjälp av en erfaren mäklare och hållfasta tradingregler – något som gör att han kan komma på fötter igen.

En klassisk solskenshistoria alltså, men boken har faktiskt flera klara förtjänster. Först och främst är det en härlig beskrivning över hur psykologin på aktiemarknaden kan helt förvrida sinnelaget på en placerare som grips av girighet. Det är stundtals en underbar beskrivning hur marknadens oberäknelighet påverkar Williams hela livssituation – och därmed är det en nyttig påminnelse för alla som gärna skulle vilja försöka bli mer kortsiktiga på marknaden.

I grunden handlar dock boken om att trumma in bokens huvudbudskap som är en klassisk grundregel för handel på börsen. "Låt dina vinster växa, men kapa dina förluster snabbt". Det låter lätt i teorin, men i praktiken är det betydligt svårare – det vet de flesta som praktiserat kort handel, i verkligheten eller fiktivt i t ex Aktie-SM.

Att låta vinsterna växa innebär alltså att vinstaktier ofta har en tendens att fortsätta stiga under en längre period eftersom bolag som kommer in i en positiv trend ofta

får fler och fler tillskyndare, positiva rekommendationer plus att marknadens inneboende psykologi ofta gör att vinnaraktier kan stiga kraftigt även sedan nyckeltalen blivit allt mindre attraktiva.

”Det är aldrig fel att ta hem en vinst” lyder ett annat klassiskt talesätt – och det är det förstås inte. Men framgångsrika portföljförvaltare har ofta som kännetecken att de håller kvar sina lyckosamma placeringar under längre tidsperioder.

Ändå viktigare är dock att kapa förlusterna, dvs sälja om en placering går åt helt fel håll. Här är givetvis stop-loss en utmärkt metod, t ex genom att sälja om kursen rasar mer än 10 procent under köpkursen.

Men boken visar med all önskvärd tydlighet hur girighet kan förblinda en placerare när kursen vänder ner efter ett köp. Ingen vill gärna medge att man placerat fel, man vill vänta ut placeringen i tron att det kommer vända upp förr eller senare, man bortser för de negativa nyheter som påverkar kursen.

Riktigt riksbenägna köper i stället fler aktier när kursen gått ned en bit, dels för att snitta ned sig när det gäller inköpspriset, dels för att köpa fler aktier billigare som därmed möjliggör en större vinst när eller om aktien väl stiger igen.

En sådan sk störtloppsstrategi kan givetvis slå väl ut, men är naturligtvis oerhört riskfylld om aktien fortsätter ned – det är ju bara att se på hur vissa aktier svängt under sista åren.

”En aktiespekulants psykologi” kan alltså rekommenderas för alla som är intresserade av spelet på börsen, både som roande läsning och för att den kan hjälpa dig att bli en bättre daytrader – eller kanske får dig att avstå helt från kortsiktiga affärer.